

Arrest

nr. 347 501 van 29 mei 2026
in de zaak RvV X / IX

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat D. GEENS
Lange Lozanastraat 24
2018 ANTWERPEN

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de Minister van Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE IXde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, op 23 februari 2026 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de Minister van Asiel en Migratie van 28 januari 2026 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten - verzoeker om internationale bescherming (bijlage 13^{quinquies}).

Gezien titel I *bis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gezien het verzoek en de instemming om gebruik te maken van de louter schriftelijke procedure met toepassing van artikel 39/73-2 van voormelde wet.

Gelet op de beschikking van 16 april 2026 waarbij het sluiten van de debatten wordt bepaald op 24 april 2026.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Verzoeker diende in België een verzoek om internationale bescherming in dat bij beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 28 mei 2025 niet-ontvankelijk werd verklaard op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) op grond van de vaststelling dat hij reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, meer bepaald in Griekenland.

Het beroep dat verzoeker indiende tegen deze beslissing werd door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) verworpen bij arrest nr. 338 667 van 5 januari 2026.

Op 28 januari 2026 wordt de thans bestreden beslissing genomen. Ze wordt gemotiveerd als volgt:

“BEVEL OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN - VERZOEKER OM INTERNATIONALE BESCHERMING

In uitvoering van artikel 52/3, §1 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de heer (1), die verklaart te heten (1),

naam : Q.
voornaam : A. A A
geboortedatum : 20.11.2004
geboorteplaats : *
nationaliteit : Palestina

het bevel gegeven om het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen(2), tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

REDEN VAN DE BESLISSING :

Op 28/05/2025 werd door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen een negatieve beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming genomen en op 05/01/2026 werd door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep tegen deze beslissing verworpen met toepassing van artikel 39/2, § 1, 1°, van de wet van 15 december 1980.

Betrokkene bevindt zich in het geval van artikel 7, eerste lid, 1° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen : hij verblijft in het Rijk zonder houder te zijn van de bij artikel 2 van deze wet vereiste documenten, inderdaad, betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort met geldig visum.

In toepassing van artikel 74/13, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, houdt de minister of zijn gemachtigde bij het nemen van een beslissing tot verwijdering rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land:

Hoger belang van het kind

Betrokkene verklaarde (gehoor DVZ dd.29/02/2024) ongehuwd te zijn. Betrokkene verklaarde geen in België of in een andere Lidstaat van de EU verblijvende minderjarige kinderen te hebben. Tot op heden blijkt hierin geen veranderingen in het administratief dossier van betrokkene.

Gezins- en familieleven

Betrokkene verklaarde (gehoor DVZ dd.29/02/2024) dat een tante legaal in België, een tante legaal in Frankrijk en een oom legaal in Duitsland verblijven. We wijzen er vooreerst op dat allen niet tot de gezinskern van betrokkene behoren. Er wordt immers geen gezinsleven vermoed tussen deze familieleden zonder dat er bijkomende elementen worden aangetoond die de normale affectieve banden overstijgen. Bovendien geniet betrokkene zelf echter al internationale bescherming in Griekenland. Binnen de Schengen-zone bestaat er een vrij verkeer van personen, waardoor betrokkene vrij kan reizen tussen de verschillende Lidstaten van de Schengen-zone. Bijgevolg kan het familieleven tussen betrokkene en zijn familieleden in Europa worden verdergezet.

Gezondheidstoestand

Geen medische elementen in het dossier, geen medische attesten voorgelegd.

Betrokkene geniet reeds internationale bescherming in Griekenland en zal dus niet gedwongen verwijderd worden naar het land van herkomst. Bij een eventuele verwijdering is Griekenland het land van bestemming.

In uitvoering van artikel 7, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de betrokkene bevel gegeven het grondgebied te verlaten binnen 30 (dertig) dagen.

Indien u geen gevolg geeft aan dit bevel om het grondgebied te verlaten binnen de voorziene termijn, of indien dit bevel niet verlengd wordt op instructie van de Dienst Vreemdelingenzaken of indien u uw verplichting tot medewerking niet nakomt, kunnen de bevoegde politiediensten zich naar uw adres begeven. Zij zullen dan kunnen controleren en vaststellen of u daadwerkelijk vertrokken bent van zodra de termijn van het bevel om het grondgebied te verlaten of de verlenging ervan verstreken is. Indien u nog steeds op het

adres verblijft, kan dit leiden tot overbrenging naar het politiecommissariaat en vasthouding met het oog op verwijdering.”

2. Onderzoek van het beroep

2.1. Het enig middel luidt als volgt:

“ENIG MIDDEL:

- SCHENDING VAN ARTIKEL 3 EN 8 EVRM
- SCHENDING VAN ARTIKEL 4 HANDVEST GRONDRECHTEN EU
- SCHENDING VAN ARTIKEL 74/13 VREEMDELINGENWET
- SCHENDING VAN HET ZORGVULDIGHEIDSBEGINSEL, HET REDELIJKHEIDSBEGINSEL EN DE MATERIËLE MOTIVERINGSVERPLICHTING

*1. Verzoeker heeft de nationaliteit van Palestina. Hij werd geboren op 20 november 2004 te *. Verzoeker diende Palestina evenwel te verlaten.*

Verzoeker reisde naar Griekenland. Door verzoeker werd aldaar een verzoek tot internationale bescherming ingediend. Verzoeker verkreeg internationale bescherming toegekend in Griekenland. De verzoekende partij kon niet in Griekenland blijven. Verzoeker diende dit land te verlaten begin februari 2024. Verzoeker diende op 12 februari 2024 een verzoek in tot het verkrijgen van internationale bescherming. Op 28 mei 2025 werd evenwel de beslissing genomen door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen om het verzoek tot internationale bescherming van de verzoekende partij te weigeren. Het verzoek tot internationale bescherming werd onontvankelijk verklaard in toepassing van artikel 57/6, §3, eerste lid, 3° Vreemdelingenwet (“Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, §3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet”). Het beroep tegen deze beslissing werd verworpen door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op 5 januari 2026.

De verzoekende partij verkreeg op 28 januari 2026 een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13quinquies). op 23 januari 2026 een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13quinquies).

De bestreden beslissing - het bevel om het grondgebied te verlaten - heeft echter als gevolg dat verzoeker zou dienen terug te keren, na zijn verblijf in België, naar het land waarvan hij geacht wordt een verblijfsrecht te beschikken (“Bij een eventuele verwijdering is Griekenland het land van bestemming”).

De bestreden beslissing beperkt zich niet tot het vaststellen dat de verzoekende partij illegaal op het grondgebied verblijft. In de Belgische Vreemdelingenwet werden immers de relevante definities van de Terugkeerrichtlijn hernomen in artikel 1 van de Vreemdelingenwet:

“5° terugkeer: het feit dat een onderdaan van een derde land, hetzij op vrijwillige basis nadat hij het voorwerp heeft uitgemaakt van een beslissing tot verwijdering, hetzij gedwongen, terugkeert naar zijn land van herkomst of een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten of naar een derde land waarnaar de betrokken onderdaan besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt gemachtigd of toegelaten tot het verblijf

6° beslissing tot verwijdering: de beslissing die de illegaliteit van het verblijf van een vreemdeling vaststelt en een terugkeerverplichting oplegt;

7° verwijdering: de tenuitvoerlegging van de beslissing tot verwijdering, namelijk de fysieke verwijdering van het grondgebied;”

Hieruit blijkt dat een beslissing tot verwijdering, zijnde het bevel om het grondgebied te verlaten, op zich reeds niet enkel vaststelt dat een vreemdeling illegaal op het grondgebied verblijft, maar eveneens een terugkeerverplichting oplegt.

De bestreden beslissing lijkt te stellen dat verzoeker dient terug te keren naar Griekenland (“Bij een eventuele verwijdering is Griekenland het land van bestemming”) en dit binnen een termijn van 30 dagen.

2. Artikel 74/13 Vreemdelingenwet voorziet dat bij het nemen van een beslissing tot verwijdering de minister of zijn gemachtigde rekening houdt met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land. Dit artikel stelt specifiek dat met deze elementen rekening moet worden gehouden bij het nemen van de verwijderingsmaatregel.

Dit artikel vormt de omzetting van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG, dewelke staten verplicht om bij een uitwijzingsbeslissing onder andere rekening te houden met de gezondheidstoestand van de betrokkene.

Artikel 74/13 van de vreemdelingenwet noodzaakt steeds een individueel onderzoek waarbij de situatie van de betrokken vreemdeling wordt beoordeeld en waarborgt dat de verwerende partij bij het nemen van een verwijderingsbeslissing rekening houdt met welbepaalde fundamentele rechten en daaromtrent een concrete afweging maakt.

Artikel 74/13 van de vreemdelingenwet weerspiegelt in deze zin hogere rechtsnormen, zoals artikel 3 en 8 van het EVRM. Volgens de Grote Kamer van het EHRM kan artikel 3 EVRM immers geschonden worden indien er “grondige redenen zijn om aan te nemen dat deze persoon, ook al loopt hij niet het risico om in zeer nabije toekomst te sterven, blootgesteld zou worden aan een reëel risico op een ernstige, snelle en onomkeerbare daling van zijn gezondheidstoestand die voor een intens lijden zou zorgen of op een significante daling van zijn levensverwachting, indien hij geen adequate behandeling, of géén toegang tot deze behandeling in zijn herkomstland zou krijgen” (arrest Paposhvili, § 183).

De motieven in de bestreden beslissing geven geen blijk dat de verwerende partij op een zorgvuldige en redelijke wijze heeft rekening gehouden met de persoonlijke situatie van de verzoekende partij voorafgaandelijk het nemen van de verwijderingsbeslissing.

3. Over het algemeen wordt door het EHRM aangenomen dat het aan een verzoeker is om aan te tonen dat er een reëel risico bestaat dat hij of zij zal worden blootgesteld aan een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM. Echter, wanneer informatie over risico's bij terugkeer vrij beschikbaar is uit verschillende bronnen, zijn de autoriteiten in het kader van artikel 3 EVRM verplicht om uit zichzelf een beoordeling te maken van deze risico's. Wanneer een algemene situatie gekend is bij de autoriteiten, kan niet verwacht worden dat de verzoeker de gehele bewijslast draagt.

Met betrekking tot een meer geïndividualiseerd risico, overweegt het EHRM dat, “[C]onsidering the absolute nature of the rights guaranteed under Articles 2 and 3 of the Convention, and having regard to the position of vulnerability that asylum-seekers often find themselves in, if a Contracting State is made aware of facts relating to a specific individual that could expose him to a risk of ill-treatment in breach of the said provisions upon returning to the country in question, the obligations incumbent on the States Parties under Articles 2 and 3 of the Convention entail that the authorities carry out an assessment of that risk of their own motion. This applies in particular to situations where the national authorities have been made aware of the fact that the asylum-seeker may plausibly be a member of a group systematically exposed to practice of ill-treatment and there are serious reasons to believe in the existence of the practice in question and in his or her membership of the group concerned” (EHRM, F.G. t. Zweden, nr. 43611/11, 23 maart 2016, par. 127).

De problematische situatie van statushouders in Griekenland is een algemeen bekend gegeven (zie ook verder hieronder).

Verweerder moet hierom zelf overgaan tot een individuele beoordeling van de risico's op een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM bij terugkeer. Verweerder mag de bewijslast hiervoor niet volledig bij verzoeker leggen en volstaan met een verwijzing naar de beslissingen van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Bovendien wordt opgemerkt dat de toetsing van het EHRM in het kader van artikel 3 EVRM niet altijd volledig overeenkomt met de toetsing van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen aan de voorwaarden voor het verkrijgen van bescherming op basis van de Belgische Vreemdelingenwet en de relevante Europese regelgeving.

4. In de bestreden beslissing dient verzoeker vast te stellen dat het onderzoek in de bestreden beslissing, onder meer in het kader van artikel 3 EVRM en artikel 74/13 Vreemdelingenwet, beperkt is. In het bijzonder wordt de situatie bij een terugkeer naar Griekenland niet beoordeeld. Er wordt louter aangenomen dat verzoeker in staat zou zijn om terug te keren naar Griekenland toe.

Zoals hieronder aangehaald, houdt de bestreden beslissing geen rekening met het reële risico van zogenaamde indirecte of “ketenrefoulement” via Griekenland. Als Palestijns onderdaan bestaat er, gelet op de extreem instabiele en gevaarlijke situatie, een reële vrees dat verzoeker uiteindelijk niet effectief tegen terugzending naar dit conflictgebied zal worden beschermd.

Verweerder beperkt zich tot de formele vaststelling dat België hem niet rechtstreeks naar het land van herkomst zal verwijderen, maar onderzoekt niet of Griekenland de vereiste waarborgen biedt om een verdere verwijdering of onveilige situatie te voorkomen (zie hieronder).

5. Verzoeker wijst op de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland op basis van de meest recente informatie, namelijk:

- het 'Country Report: Greece. Update 2022' van AIDA/ECRE van 8 juni 2023;
- het "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland" van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022;
- het rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023;
- RSA, "Recognised refugees in Greece left without even minimal support after new interruption of HELIOS programme", 22 januari 2024;
- AIDA, "Overview of the main changes since the previous report update", 8 juni 2023; - Reliefweb, "Greece's starving of refugees and asylum seekers is causing a dangerous crisis", 20 juli 2023.

Uit deze verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland de laatste jaren steeds moeilijker is geworden op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat' en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel langere periode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien. Uit het artikel "Greece's starving of refugees and asylum seekers is causing a dangerous crisis" van 20 juli 2023 blijkt bijvoorbeeld dat op Lesbos enkel voedsel verstrekt wordt aan inwoners die asiel zoeken en dus niet langer aan erkende vluchtelingen en mensen aan wie Internationale bescherming werd ontzegd. Deze mensen lopen risico op een voedselonzekerheid als gevolg van de beslissing van de Griekse overheid.

Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijken vaak complex te zijn, waarbij dergelijke administratieve obstakels veel begunstigden ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als onderdanen (zie het rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socioeconomic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 5-8). Het al dan niet beschikken over een Griekse verblijfsvergunning (ADET) is belangrijk voor de vraag of begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland het risico lopen dakloos te worden en, in dat geval, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het bezit van een geldige ADET is een voorwaarde voor het verkrijgen van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of zelfs het verkrijgen van een sociaal zekerheidsnummer (AMKA) mogelijk maakt. De afgifte van een AMKA vormt dan weer een voorwaarde voor toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt.

Volgens een recente nieuwe regeling moet de beslissing tot afgifte van de ADET in principe worden opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. Overeenkomstig een recente omzendbrief van het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel van 31 januari 2023 moet de beslissing tot afgifte van een ADET in ieder geval aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag 'als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming'. Vervolgens moet binnen de zes maanden online een afspraak worden gemaakt met de bevoegde Dienst Vreemdelingenzaken van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET voor te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens 1,5 maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden hiervan niet persoonlijk verwittigd. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET- kaarten klaar liggen om te worden afgehaald.

Meerdere bronnen geven aan dat de begunstigden van een Internationale beschermingsstatus zich in Griekenland in een nog meer precarie situatie bevinden dan verzoekers om Internationale bescherming en

dat de huisvestigingsmogelijkheden voor begunstigden zeer beperkt zijn waardoor zij het risico lopen dakloos te worden:

Meerdere bronnen concluderen dat statushouders in een slechtere positie verkeren ten opzichte van personen die nog in de asielprocedure zitten. Zo zijn er voor statushouders minder opties als het gaat om huisvesting in vergelijking met asielzoekers (zie het Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022, p. 32)

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer is dus zeer precair en problematisch, wat onder meer te wijten is aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in rampzalige levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Wat in de eerste plaats de huisvestigingsproblematiek betreft, blijkt uit de Informatie waarover kan worden beschikt dat van begunstigden van een internationale beschermingsstatus wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (zie het rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 23-25).

Het enige officiële integratieprogramma in Griekenland, dat betrekking had op de periode van juli 2019 tot juli 2022, is het programma van HELIOS (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of international Protection), opgezet door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in samenwerking met een aantal niet-gouvernementele organisaties. Sinds 2022 wordt dit programma in afwachting van opname in het Europees Sociaal Fonds tijdelijk uit nationale fondsen gefinancierd en wordt het door de autoriteiten verlengd. Da inschrijving voor dit integratieprogramma moet gebeuren binnen het jaar volgend op het toekennen van de internationale beschermingsstatus. Als gevolg hiervan worden statushouders die zich niet langer in Griekenland bevonden toen hen de internationale beschermingsstatus werd verleend of die de noodzakelijke formaliteiten niet binnen deze periode van één jaar hebben vervuld uitgesloten van het programma.

Het HELIOS-programma biedt op zich geen huisvesting. In het kader van dit programma wordt financiële steun geboden aan begunstigden om hun huur te betalen, op voorwaarde dat zij reeds een huurcontract hebben afgesloten voor een periode van meer dan zes maanden en dat zij beschikken over een bankrekening. Deze financiële ondersteuning wordt geboden voor een periode van zes tot twaalf maanden, afhankelijk van de datum van indiening van de vereiste documenten. Het bedrag varieert van 230 euro voor een alleenstaande volwassene tot 800 euro voor een gezin van zes personen (met een toeslag om de waarborgsom en de installatiekosten in de nieuwe woning te dekken). Naast de voorwaarde van het hebben van een AFM (het fiscaal registratienummer) en een bankrekening, wordt de toegang tot huisvesting belemmerd door ernstige obstakels die verband houden met discriminatie en een gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien moeten begunstigden, naast de huur, de facturen voor openbare diensten en andere uitgaven, zoals voedsel, zelf betalen. Bijgevolg is de hulp die begunstigden in het kader van het HELIOS-programma ontvangen vaak onvoldoende om hun levensonderhoud te garanderen.

Het risico om in een situatie van dakloosheid terecht te komen is voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland dus zeer groot, aangezien de toegang tot documenten en middelen die nodig zijn om huisvesting te bekomen niet mogelijk is binnen de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming. Dit risico is nog toegenomen door de beëindiging van het ESTIA-programma, nu de begunstigden van dit programma dakloos zijn geworden. Zelfs begunstigden die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd. Zij kunnen niet langer een woning huren en de meesten van hen bevinden zich op straat. Begunstigden die als niet-geregistreerde bewoners in de kampen verblijven, hebben geen toegang tot voedsel of andere diensten. Uit het artikel RSA, "Recognised refugees in Greece left without even minimal support after new interruption of HELIOS programme", 22 januari 2024 blijkt bovendien dat het HELIOS-programma op heden opnieuw stilgelegd is wegens een gebrek aan financiering. Dit is het enige officiële integratieprogramma in Griekenland waardoor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland verstoken blijven van zelfs de minimale ondersteuning die het programma biedt. Zij lopen het risico om dakloos te worden en op straat te belanden.

Begunstigden van een internationale beschermingsstatus kunnen in theorie toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen die onderdak bieden voor drie tot zes maanden. Deze opvangcentra zijn echter niet uitsluitend bestemd voor begunstigden van een "Internationale beschermingsstatus" en de toegang kan voor hen door tal van factoren, zoals het feit dat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, het feit dat gezinnen er niet worden aanvaard, het feit dat mensen met psychische stoornissen er niet worden toegelaten of het feit dat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben

bereikt, in de praktijk beperkt zijn. Sommige opvangcentra bieden alleen slaapzalen aan en eisen daarom dat de bewoners overdag naar buiten gaan, terwijl de duur van het verblijf in de slaapzalen niet langer kan zijn dan vijftien dagen tot een maand.

Wat de toegang tot werk betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor begunstigten van een internationale beschermingsstatus onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moet echter rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel begunstigten van een internationale beschermingsstatus zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld.

Ook alle steunprogramma's worden voorzien in het kader van de nationale strategie voor de integratie van begunstigten van internationale bescherming, blijkt uit de informatie waarover kan worden beschikt dat de door deze programma's voorziene acties in de praktijk niet worden uitgevoerd (het 'Country Report: Greece. Update 2022' van AIDA/ECRE van 8 juni 2023 p. 247). Uit deze informatie blijkt ook dat er voor begunstigten een aanzienlijk gebrek is aan informatie over de toegang tot de arbeidsmarkt.

Ten slotte blijkt dat begunstigten van internationale bescherming hindernissen ondervinden bij de afgifte van een fiscaal registratienummer (AFM) en dat dit hun toegang tot de arbeidsmarkt en de registratie bij een werkloosheidsbureau in de weg staat (het 'Country Report: Greece. Update 2022' van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 247). De afgifte van een AFM kent aanzienlijke vertragingen. De procedure voor de bevoegde fiscale bureau om de persoonsgegevens van vluchtelingen via de asiendienst na te gaan duurt ongeveer twee maanden. Bovendien is wie zich wil inschrijven bij een belastingkantoor met het oog op het verkrijgen van het AFM verplicht om zijn verblijfsadres te certifiëren door middel van een attest van een opvangcentrum, een elektriciteitsafrekening of een kopie van een huurcontract op zijn naam. Begunstigten die geen verblijfsvergunning hebben en/of dakloos zijn, kunnen dus geen AFM verkrijgen.

Wat de toegang tot sociale zekerheid betreft, blijkt uit de informatie waarover kan worden beschikt dat niet alle begunstigten van een internationale beschermingsstatus toegang hebben tot sociale rechten en sociale uitkeringen ('Country Report: Greece. Update 2022' van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 249). In de praktijk zijn de moeilijkheden bij de toegang tot deze rechten bij wijlen bureaucratische barrières, waarbij geen rekening wordt gehouden met het onvermogen van begunstigten om bepaalde documenten, zoals documenten met betrekking tot de gezinssituatie, geboorteakten of diploma's, voor te leggen, wat in strijd is met het beginsel van gelijke behandeling waarin voorzien wordt door het Griekse recht en ook door het Unierecht.

Uit de beschikbare informatie, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor de begunstigten van een internationale beschermingsstatus om hun toegang tot het sociale zekerheidstelsel te garanderen (zie het rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 19-22). De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen, die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend, wordt automatische niet meer uitbetaald van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld.

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 200 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene of kind) is formeel toegankelijk voor begunstigten van een internationale beschermingsstatus. Dit inkomen is volgens de Griekse wet echter bedoeld voor huishoudens met een geregistreerd adres dat moet worden bewezen door een huurcontract dat zes maanden vóór de aanvraag van dit inkomen is ondertekend, en voor daklozen die onder de armoedegrens leven. In de praktijk sluit een dergelijke bepaling veel begunstigten, zoals individuen of personen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat leven uit. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) allen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten - waaronder het bezit van verblijfsdocumenten, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Ten slotte

wordt ook onderstreept dat de informatie over het bestaan van en de criteria voor het bekomen van dit minimuminkomen zelden wordt verstrekt aan begunstigden van internationale bescherming.

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft wordt eraan herinnerd dat begunstigden van een internationale beschermingsstatus die niet in het bezit zijn van een ADET geen sociale zekerheids- nummer (AMKA) kunnen verkrijgen. Wie geen AMKA heeft, moet de kosten van medicijnen en analyses dragen en deze kosten kunnen exorbitant worden bij pathologieën die regelmatige gespecialiseerde medische controles vereisen. Bovendien worden bepaalde dringende medische onderzoeken niet vergoed, ook al beschikt de betrokkene over een AMKA. Ook kunnen mensen die over een AMKA beschikken maar niet verzekerd zijn geen medicijnen of onderzoeken meer krijgen van artsen uit de private sector. In dat geval kunnen voorschriften alleen worden verstrekt door artsen uit de publieke sector, waaronder de artsen in de opvangvoorzieningen.

Verzoeker herinnert eraan dat het bezit van een geldige ADET een voorwaarde is voor het verkrijgen van een fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of het verkrijgen van de AMKA mogelijk maakt. Sinds een besluit dat in december 2020 in werking is getreden, wordt voor asielzoekers automatisch een AFM aangemaakt bij hun beschermingsverzoek. Deze AFM gaat mee over naar de ADET. Statushouders zonder AFM moeten dit in persoon aanvragen bij een lokaal belastingkantoor in de woonplaats van de statushouder. Statushouders die geen woonplaats kunnen aantonen, verkrijgen geen AFM. Een AFM kan ook online aangevraagd worden; dit vereist de voorlegging van geldige identiteitsdocumenten alsook geldige reisdocumenten. Bij gebrek hieraan kan geen AFM worden verkregen. Het onlineplatform is enkel in het Grieks opgesteld. De afgifte van een AMKA is vereist voor de toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Om dit AMKA te bekomen, moet de begunstigde de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig verzekeringsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg) om te zetten in een AMKA. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET beïnvloeden de afgifte van het AMKA, waardoor begunstigden de voor de toegang tot het gezondheidszorgsysteem vereiste documenten worden ontzegd.

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via telefoonverkeer dat uitsluitend in het Grieks en tegen betaling verloopt. Wie geen Grieks spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren.

Verzoeker wijst ook op talrijke tekortkomingen in de therapeutische ondersteuning van mensen met psychische problemen (zie het rapport "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 27). Slachtoffers van foltering of geweld hebben door lacunes in zowel de identificatie- en certificeringsprocedure als in de zorgdiensten geen toegang tot adequate medische en psychologische zorg en revalidatie. Het enige programma dat aan slachtoffers van foltering een alomvattend pakket van multidisciplinaire zorg biedt en dat beheerd werd door Artsen Zonder Grenzen, werd in december 2021 beëindigd.

Dat uit de meest recente informatie blijkt dat de situatie veel erger is dan geschetst in de vroegere rapporten. Dat bovendien uit deze informatie blijkt dat de situatie gewild en georkestreerd wordt door de Griekse autoriteiten.

Dat het laatste verslag van RSA Greece van 7 APRIL 2025 <https://rsaegrean.org/en/recognisedrefugees-in-greece-2025/> specifiek de situatie van statushouders in Griekenland onderzoekt.

Dat uit de korte samenvatting van het verslag reeds blijkt dat de situatie in Griekenland er absoluut NIET op verbeterd is, wel integendeel :

The chronic legal and practical obstacles to refugees' access to documents and socio-economic rights in Greece remain unresolved, according to the new annual report released today by Refugee Support Aegean (RSA) and the PRO ASYL Foundation. We once again highlight that these barriers expose many beneficiaries of international protection to homelessness and destitution, in violation of the right to dignity and the prohibition of inhuman and degrading treatment.

The situation is exacerbated in light of the intensification of returns of recognised refugees to Greece in recent months, as EU Member States double down on return policies targeting beneficiaries of international protection. Over the past year, RSA has represented returnees from countries such as Germany and

Switzerland who face severe obstacles in their attempt to integrate. None of them received documents, information, or support upon their return. Many are at immediate risk of homelessness due to the lack of any material assistance.

The year 2024 was marked by a near-total halt of basic services for refugees in Greece: withdrawal of interpretation services in camps, persisting shortages in medical and psychosocial personnel, and the complete halt of the monthly financial allowance granted to asylum seekers, to name a few.

Chronic weaknesses in funding and programme management on the part of the Ministry of Migration and Asylum have led to severe gaps in services, with direct, nefarious repercussions on the tens of thousands of people obtaining international protection and on their prospects of integration in the country.

Data on asylum decisions show that Greece has approved more than 140,000 asylum applications in the last five years. The number of positive decisions has gradually increased from 2021 to 2024, leading up to more than 40,000 status grants in 2024 alone. At the end of 2024, Greece counted 83,895 active international protection residence permits and 32,572 temporary protection residence permits.

Vrij vertaald: De chronische juridische en praktische obstakels voor de toegang van vluchtelingen tot documenten en sociaaleconomische rechten in Griekenland blijven onopgelost, aldus het nieuwe jaarverslag dat vandaag is gepubliceerd door Refugee Support Aegean (RSA) en de PRO ASYL Foundation. We benadrukken nogmaals dat deze obstakels veel begunstigden van internationale bescherming blootstellen aan dakloosheid en armoede, in strijd met het recht op waardigheid en het verbod op onmenselijke en vernederende behandeling.

De situatie verergert in het licht van de intensivering van de terugkeer van erkende vluchtelingen naar Griekenland in de afgelopen maanden, aangezien EU-lidstaten hun terugkeerbeleid ten aanzien van begunstigden van internationale bescherming verdubbelen. Het afgelopen jaar heeft RSA terugkeerders vertegenwoordigd uit landen zoals Duitsland en Zwitserland die te maken hebben met ernstige obstakels bij hun integratie. Geen van hen heeft bij terugkeer documenten, informatie of ondersteuning ontvangen. Velen lopen direct risico op dakloosheid door het gebrek aan materiële hulp. Het jaar 2024 werd gekenmerkt door een bijna volledige stopzetting van de basisvoorzieningen voor vluchtelingen in Griekenland: de stopzetting van tolkdiensten in kampen, aanhoudende tekorten aan medisch en psychosociaal personeel en de volledige stopzetting van de maandelijkse financiële toelage voor asielzoekers, om er maar een paar te noemen.

Chronische tekortkomingen in de financiering en het programmabeheer van het Ministerie van Migratie en Asiel hebben geleid tot ernstige tekorten in de Dienst Vreemdelingenzakenverlening, met directe, schadelijke gevolgen voor de tienduizenden mensen die internationale bescherming krijgen en voor hun integratiekansen in het land.

Gegevens over asielbeslissingen tonen aan dat Griekenland de afgelopen vijf jaar meer dan 140.000 asielaanvragen heeft goedgekeurd. Het aantal positieve beslissingen is tussen 2021 en 2024 geleidelijk toegenomen, wat alleen al in 2024 heeft geleid tot meer dan 40.000 statusverleningen. Eind 2024 telde Griekenland 83.895 actieve verblijfsvergunningen voor internationale bescherming en 32.572 verblijfsvergunningen voor tijdelijke bescherming.

Dat duidelijk mag zijn dat de situatie in Griekenland voor terugkeerders, houders van internationale bescherming hen blootstelt aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 3 EVRM.

Dat er geen sprake is van een vermoeden van bescherming, wel integendeel, er is sprake van een quasi-zekerheid voor statushouders om terecht te komen in een status van verregaande deprivatie, strijdig met artikel 3 EVRM. Dat daaruit besloten dient te worden dat de bescherming die door Griekenland verleend wordt géén effectieve noch efficiënte bescherming is. Dat bovendien de voorafgaandelijke samenvatting van het verslag van de RSA duidelijk stelt dat het onmogelijk is voor de houders van internationale bescherming om hun rechten anderszins af te dwingen:

We further note that Greek law does not foresee a specific remedy to beneficiaries of international protection against instances where their rights are not guaranteed.

Finally, among the obstacles faced by recognised refugees are severe bureaucratic hurdles stemming from a clear lack of coordination on integration on the part of the authorities and significant deficiencies in services. Notably, provision of the rights and entitlements attached to international protection status is a state task spanning across at least six different ministries in Greece. The very same administrative procedure may involve various public services operating under different ministries.

Vrij vertaald: Tot slot zijn er voor erkende vluchtelingen ernstige bureaucratische obstakels, die voortkomen uit een duidelijk gebrek aan coördinatie op het gebied van integratie door de autoriteiten en aanzienlijke tekortkomingen in de Dienst Vreemdelingenzakenverlening. Met name de verlening van de rechten en

aanspraken die verbonden zijn aan de internationale beschermingsstatus is een overheidstaak die zich uitstrekt over ten minste zes verschillende ministeries in Griekenland. Dezelfde administratieve procedure kan betrekking hebben op verschillende overheidsdiensten die onder verschillende ministeries vallen.

De verzoekende partij wijst er derhalve op dat het voldoende is aangetoond dat in zijn individuele geval er sprake is van een risico op schending van artikel 3 EVRM en artikel 4 Handvest en dat de toegekende bescherming in Griekenland niet effectief is.

Minstens diende verweerder hiermee rekening te houden en kan derhalve niet, zonder meer, verwezen worden naar de vaststellingen die werden gemaakt in het kader van het verzoek tot internationale bescherming van verzoeker. Er dient immers rekening te worden gehouden met de actuele situatie waarin verzoeker zal terechtkomen bij een (gedwongen) terugkeer naar Griekenland, temeer gelet op de vereisten van artikel 74/13 Vreemdelingenwet.

Dit noopt verweerder tot het maken van een actuele beoordeling van de situatie van verzoeker, hetgeen niet blijkt uit de bestreden beslissing.

Verzoeker verliet ondertussen Griekenland. Verzoeker heeft sindsdien geen band of huisvesting meer in Griekenland. Derhalve kan niet worden verwacht van verzoeker dat hij, actueel, kan terugkeren naar Griekenland, temeer omdat verzoeker geen enkel aanknopingspunt meer heeft in Griekenland. Verzoeker zal hierdoor temeer geconfronteerd worden met de moeilijkheden zoals hierboven geschetst.

Bovenvermelde elementen werden dan ook onvoldoende, dan wel onzorgvuldig beoordeeld door verweerder in de bestreden beslissing door louter te verwijzen naar de “internationale bescherming” die verzoeker voorheen verkregen heeft in Griekenland.

6. Het is opmerkelijk dat de Dienst Vreemdelingenzaken in de bestreden beslissing stelt dat er “geen medische elementen” in het dossier aanwezig zijn en dat er “geen medische attesten” werden voorgelegd.

Dit staat haaks op de vaststellingen die reeds in de asielprocedure zelf werden genoteerd.

Zowel het Commissariaat-generaal als de Raad bevestigen immers dat verzoeker medische problemen aanhaalde, waaronder urineproblemen en bijkomende klachten (druk op de borst), en dat deze elementen aanleiding gaven tot het bespreken van procedurele noden tijdens het onderhoud. Dat het Commissariaat-generaal deze elementen uiteindelijk niet als “bijzondere kwetsbaarheid” heeft weerhouden om de niet-ontvankelijkheid te doorbreken, ontslaat de Dienst Vreemdelingenzaken niet van haar eigen verplichting om, bij het nemen van een verwijderingsbeslissing, de gezondheidstoestand daadwerkelijk mee te wegen overeenkomstig artikel 74/13 Vreemdelingenwet.

De bestreden beslissing bevat hierover geen individuele analyse: zij stelt eenvoudigweg dat er geen medische elementen zijn, terwijl uit de procedurestukken blijkt dat verzoeker wél gezondheidsklachten heeft gemeld. Deze innerlijke tegenstrijdigheid wijst op een gebrek aan zorgvuldigheid en op een gebrekkige motivering van een essentieel wettelijk criterium.

7. Daarnaast is de beoordeling van het gezins- en familieleven door de Dienst Vreemdelingenzaken te stereotiep en onvoldoende geïndividualiseerd.

De bestreden beslissing erkent dat verzoeker verklaarde dat een tante legaal in België verblijft, een tante legaal in Frankrijk en een oom legaal in Duitsland, maar besluit zonder verder onderzoek dat deze personen “niet tot de gezinskern” behoren en dat er “geen gezinsleven” wordt vermoed zonder bijkomende elementen die de normale affectieve banden overstijgen.

Deze motivering is te abstract: zij onderzoekt niet of er in het concrete geval een afhankelijkheidsrelatie, daadwerkelijke zorg, financiële of emotionele ondersteuning of andere bijzondere banden bestaan. In plaats daarvan wordt de analyse abrupt afgesloten met een tweede, nog problematischer redenering, namelijk dat verzoeker “internationale bescherming in Griekenland” geniet en dat er “vrij verkeer van personen” binnen Schengen bestaat zodat het familieleven “kan worden verdergezet”.

Dit is geen ernstige proportionaliteitsafweging, maar een veralgemening die de feitelijke realiteit miskent: een statuut in Griekenland maakt verzoeker geen Unie-burger met onbeperkt verblijfsrecht in andere lidstaten, en het louter bestaan van Schengenregels neemt de praktische, administratieve en socio-economische drempels niet weg om familiebanden effectief te onderhouden. Door familieleven te reduceren tot een theoretische “reisbaarheid”, zonder individuele toetsing van de feitelijke mogelijkheden, wordt artikel 74/13 Vreemdelingenwet uitgehold en wordt de motiveringsplicht geschonden.

8. Cruciaal is bovendien dat de Dienst Vreemdelingen zaken zich, wat de bestemming betreft, beperkt tot de stelling dat verzoeker "reeds internationale bescherming in Griekenland geniet" en daarom niet naar het land van herkomst zal worden verwijderd, maar naar Griekenland.

Net hier dringt zich een zelfstandige toetsing op van de uitvoerbaarheid en de verenigbaarheid van een terugkeer naar Griekenland met artikel 3 EVRM / artikel 4 Handvest, temeer daar de asielprocedure waarop de Dienst Vreemdelingen zaken zich beroept, precies ging over de vraag of België het verzoek niet-ontvankelijk mocht verklaren wegens het Griekse statuut. Het Commissariaat-generaal motiveerde de niet-ontvankelijkheid door te stellen dat verzoeker het wederzijds vertrouwen niet weerlegt en dat hij, ondanks erkende moeilijkheden voor statushouders in Griekenland, niet aantoont dat hij door onverschilligheid van de autoriteiten buiten zijn wil in "zeer verregaande materiële deprivatie" zou terechtkomen.

De Raad bevestigde in de asielprocedure dat de situatie van statushouders in Griekenland "bijzonder problematisch" kan zijn, met significante bureaucratische hinderpalen en preciaire levensomstandigheden, maar oordeelt tegelijk - binnen het specifieke kader van artikel 57/6, §3, 3° - dat een bijzonder hoge drempel vereist is om het wederzijds vertrouwen te weerleggen.

Die asielbeslissingen kunnen echter niet automatisch worden "overgenomen" naar een verwijderingsmaatregel alsof daarmee elke verdere toetsing is uitgeput.

De bijlage 13quinquies is geen louter administratief vervolg na de asielprocedure: het is een autonome bestuurshandeling die, op het ogenblik van haar aanneming, met de concrete persoonlijke situatie rekening moet houden en waarvan de uitvoering bovendien reële vrijheidsbeperkende gevolgen kan hebben (controle door politie, mogelijke overbrenging en vasthouding bij niet-medewerking).

Precies omdat het bevel expliciet waarschuwt voor mogelijke vasthouding en gedwongen verwijdering, volstaat het niet om te verwijzen naar een eerder niet-ontvankelijkheidskader dat vooral de "hoge drempel" van het wederzijds vertrouwen bespreekt. De Dienst Vreemdelingen zaken moet aantonen dat de concrete uitvoering richting Griekenland, in het actuele dossier van verzoeker, geen reëel risico op een met artikel 3 EVRM strijdige behandeling meebrengt en dat zij de elementen van artikel 74/13 daadwerkelijk heeft onderzocht. Dat gebeurt niet.

Verder blijkt uit de asielprocedure dat verzoeker slechts een korte periode in Griekenland verbleef en dat hij er melding maakte van instabiele huisvesting (ook periodes op straat), onregelmatige betaling bij arbeid, en gezondheidsklachten; het Commissariaat-generaal hechtte daaruit volgend vooral belang aan de stelling dat verzoeker "niet van plan was te blijven" en onvoldoende administratieve stappen zette (AMKA/AFM).

Los van de beoordeling in het kader van artikel 57/6, §3, 3°, toont dit alles aan dat een terugkeer naar Griekenland in elk geval niet mag worden herleid tot een abstracte bestemming "waar hij status heeft", maar dat minstens onderzocht moet worden welke concrete toegang verzoeker bij terugkeer zal hebben tot documenten, huisvesting, medische opvolging en effectieve ondersteuning, en of er obstakels bestaan die de uitvoering onmenselijk of disproportioneel maken.

De bestreden beslissing bevat hierover geen enkele individualisering: zij stelt enkel dat Griekenland het bestemmingsland is omdat verzoeker daar bescherming heeft.

In de bestreden beslissing blijkt dan ook niet dat een dergelijke individuele en actuele beoordeling daadwerkelijk heeft plaatsgevonden.

7. Omwille van bovenvermelde redenen, dringt zich een schending op van artikel 3 en 8 EVRM, artikel 74/13 Vreemdelingenwet en het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en de materiële motiveringsverplichting. "

2.2. Artikel 3 van het EVRM bepaalt dat "Niemand mag worden onderworpen aan foltering of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen". Wie zich wenst te beroepen op deze bepaling moet er blijk van geven dat er ernstige en zwaarwichtige gronden aanwezig zijn om aan te nemen dat hij in het land waarnaar zij mogen worden teruggestuurd, een ernstig en reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan foltering of mensonterende behandeling en moet zijn beweringen staven met een begin van bewijs. Het EHRM is van oordeel dat het ingeroepen risico een individueel karakter heeft indien het voldoende concreet en aantoonbaar is (cf. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 359 in fine). De bescherming verleend via artikel 3 van het EVRM zal immers slechts in uitzonderlijke gevallen toepassing vinden. Een blote bewering of eenvoudige vrees voor onmenselijke behandeling op zich volstaat niet om een inbreuk uit te maken op artikel 3 van het EVRM. Een eventualiteit dat artikel 3 van het EVRM kan

worden geschonden, volstaat evenmin. Artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie correspondeert met deze bepaling.

Artikel 8 van het EVRM bepaalt wat volgt:

*“1. Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling.
2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan met betrekking tot de uitoefening van dit recht dan voor zover bij de Wet is voorzien en in een democratische samenleving nodig is in het belang van ‘s lands veiligheid, de openbare veiligheid, of het economisch welzijn van het land, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen”.*

Luidens artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet houdt de minister of zijn gemachtigde bij het nemen van een beslissing tot verwijdering rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land.

De materiële motiveringsplicht houdt in dat iedere administratieve rechtshandeling moet steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van die handeling in aanmerking kunnen worden genomen. Bij de beoordeling van de naleving van de materiële motiveringsplicht is de Raad niet bevoegd om zijn oordeel omtrent de feiten in de plaats te stellen van het oordeel van de administratieve overheid. Hij is enkel bevoegd om desgevraagd na te gaan of de administratieve overheid is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan binnen de perken van de redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat het bestuur zijn beslissing op zorgvuldige wijze moet voorbereiden. Dit impliceert dat de beslissing dient te steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. De overheid is onder meer verplicht om zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de beslissing en de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk te onderzoeken, zodat zij met kennis van zaken kan beslissen. (RvS 28 juni 2018, nr. 241.985)

Er is sprake van een schending van het redelijkheidsbeginsel, wanneer een beslissing steunt op feitelijk juiste en rechtens relevante motieven, maar er een kennelijke wanverhouding bestaat tussen die motieven en de inhoud van de beslissing. De Raad mag zich bij het beoordelen van de redelijkheid van de genomen beslissing niet in de plaats stellen van de bevoegde overheid. Hij beschikt te dezen slechts over een marginale toetsingsbevoegdheid. Dit betekent dat hij alleen die beslissing strijdig met het redelijkheidsbeginsel kan bevinden die dermate buiten verhouding staat tot de feiten dat geen enkele redelijk oordelende overheid die beslissing zou nemen (RvS 17 juni 2013, nr. 223.931).

2.3. Verzoeker betoogt dat de verwerende partij zelf moet overgaan tot een individuele beoordeling van de risico's op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM bij terugkeer, en dat zij de bewijslast hiervoor niet volledig bij verzoeker mag leggen en evenmin kan volstaan met een verwijzing naar de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen of het arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Hij merkt daarbij op dat de toetsing in het kader van artikel 3 van het EVRM niet altijd overeenkomt met de toetsing aan de voorwaarden voor het verkrijgen van bescherming op basis van de Belgische vreemdelingenwet of de Europese regelgeving.

In het arrest nr. 338 667 van 5 januari 2026 wordt rekening gehouden met het gegeven dat *“de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten”*. De Raad is echter van oordeel dat *“de situatie in Griekenland [...] op zichzelf niet voldoende [is] om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.”*

De Raad heeft zich gesteund op landeninformatie tot en met november 2025. Verzoeker kan zich dus niet dienstig beroepen op minder recente landeninformatie om het hiervoor geciteerde in een ander daglicht te stellen.

Verder werd in het voormelde arrest ook uitvoerig gemotiveerd over verzoekers individuele situatie in het licht van een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM bij terugkeer naar Griekenland en de door hem aangehaalde moeilijkheden allerhande.

De Raad is tot de volgende conclusie gekomen:

“Verzoeker maakt, gelet op de gedane vaststellingen, niet in concreto aannemelijk dat hij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in zijn elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te

kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat hij bij terugkeer naar Griekenland zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Verzoeker maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat hij bij terugkeer naar Griekenland, wegens de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten en buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin maakt hij aannemelijk dat er in casu sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest. In tegenstelling tot wat verzoeker meent, worden er geen voldoende concrete, individuele elementen voorgelegd die van aard zijn om het vermoeden te weerleggen dat hij zich kan beroepen op zijn beschermingsstatus in Griekenland en de rechten die daaruit voortvloeien op een zodanige manier dat hij niet terechtkomt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.”

Verzoeker brengt geen concrete elementen bij die niet reeds in acht werden genomen door de Raad en toont ook anderszins niet aan dat zich thans een andere beoordeling zou opdringen van het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM dan deze in het voormelde arrest waarin uitdrukkelijk wordt getoetst aan artikel 3 van het EVRM en het daarmee corresponderende artikel 4 van het Handvest bij een terugkeer naar Griekenland. Verzoeker toont dan ook niet aan welk belang hij heeft bij zijn argument dat de verwerende partij zelf nog een individueel onderzoek had moeten voeren en zich niet zonder meer op de eerdere beoordeling mocht steunen.

Verzoeker voert verder ook de schending aan van artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet, luidens hetwelk bij het nemen van een beslissing tot verwijdering de minister of zijn gemachtigde rekening houdt met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land.

Hij viseert vooreerst het motief over zijn gezondheidstoestand. Hij betoogt dat het motief dat er geen medische elementen in het dossier zijn en geen medische attesten werden voorgelegd haaks staat op de vaststellingen die reeds in de asielpcedure zelf werden genoteerd. Zowel de commissaris-generaal als de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bevestigen dat verzoeker medische problemen aanhaalde. Het feit dat ze uiteindelijk niet als “bijzondere kwetsbaarheid” werden weerhouden om de niet-ontvankelijkheid te doorbreken, ontslaat de verwerende partij niet van haar eigen verplichting om de gezondheidstoestand daadwerkelijk mee te wegen bij het nemen van een verwijderingsbeslissing. De verwerende partij heeft op dit vlak niet zorgvuldig gehandeld en gebrekkig gemotiveerd, zo stelt verzoeker nog.

In het arrest nr. 338 667 stelt de Raad vast dat verzoekers verklaringen niet kan blijken dat hij kampt met enige medische of psychologische problemen die belangrijke gevolgen zouden hebben voor zijn zelfstandig functioneren. In de procedure die heeft geleid tot dat arrest, legde verzoeker geen enkel medisch attest voor. Dat heeft hij evenmin later nog gedaan, en ook nu, in het kader van zijn verzoekschrift, worden nog steeds geen medische attesten voorgelegd die zijn verklaringen inzake zijn gezondheidstoestand zouden kunnen ondersteunen. In die zin kon de verwerende partij wel degelijk vaststellen dat er geen medische elementen in het dossier aanwezig zijn die een terugkeer naar Griekenland in de weg zouden kunnen staan, nu geen medische attesten werden voorgelegd. Dat zij op dit vlak onzorgvuldig zou hebben gehandeld of gebrekkig zou hebben gemotiveerd kan dus niet worden gevolgd.

Nog steeds wat artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet, betoogt verzoeker dat de beoordeling over zijn gezins- en familieleven stereotiep is en onvoldoende geïndividualiseerd. De motivering dat de tantes en oom die legaal in respectievelijk België, Frankrijk en Duitsland verblijven, niet behoren tot de gezinskern van verzoeker te abstract is, nu niet wordt onderzocht of er in het concrete geval een afhankelijkheidsrelatie, daadwerkelijke zorg, financiële of emotionele ondersteuning of andere bijzondere banden bestaan.

Aan het krachtens artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet te respecteren familie- en gezinsleven moet een zelfde draagwijdte worden gegeven als aan artikel 8 van het EVRM. Uit de rechtspraak van het EHRM volgt dat de relatie met ooms en tantes enkel onder de bescherming van artikel 8 van het EVRM valt indien het bestaan van bijkomende elementen van afhankelijkheid, andere dan de gewoonlijke affectieve banden, wordt aangetoond (EHRM 15 juli 2003, Mokrani/Frankrijk, § 33; eveneens: EHRM 2 juni 2015, K.M./Zwitserland, § 59). Gelet op deze vaststelling volstaat het motief dat geen gezinsleven wordt vermoed, en verzoeker die niet aantoonde dat er alsnog dergelijke bijkomende elementen van afhankelijkheid bestaan, heeft hij geen belang bij zijn kritiek. Verzoeker voelt zich verder gegriefd door de verwijzing naar de mogelijkheid van het vrije reizen tussen de lidstaten van de Schengenzone, en stelt dat hij geen onbeperkt verblijfsrecht heeft in andere

lidstaten en geen rekening werd gehouden met de praktische, administratieve en socio-economische drempels om de familiebanden effectief te onderhouden. Echter, gelet op het ontbreken van banden van afhankelijkheid enerzijds, en het niet in concreto weerleggen van de mogelijkheid tot vrij reizen tussen de lidstaten, volstaat de motivering ter zake.

Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat verzoeker niet aannemelijk heeft gemaakt dat de risico's bij terugkeer naar Griekenland niet afdoende werden onderzocht en beoordeeld voorafgaand aan de bestreden beslissing, en dit zowel in het licht van de artikelen 3 en 8 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest, als in het licht van artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet. Dat de verwerende partij onwettig, onzorgvuldig of kennelijk onredelijk zou hebben besloten tot de afgifte van het bevel om het grondgebied te verlaten, is niet aangetoond.

2.4. Het enig middel is niet gegrond.

3. Korte debatten

De verzoekende partij heeft geen gegrond middel dat tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan leiden aangevoerd. Aangezien er grond is om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, wordt de vordering tot schorsing, als accessorium van het beroep tot nietigverklaring, samen met het beroep tot nietigverklaring verworpen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel.

De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negenentwintig mei tweeduizend zesentwintig door:

A. WIJNANTS,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
C. VAN DEN WYNGAERT,	griffier.

De griffier,	De voorzitter,
--------------	----------------

C. VAN DEN WYNGAERT

A. WIJNANTS